УДК 636.1.082

ВИКЛЮК Анна, здобувачка вищої освіти IV курсу
спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – **СТЕПАНОВ Олександр**, канд. вет. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВИЗНАЧЕННЯ ПЛИВУ ХІРУРГІЧНИХ СПОСОБІВ СТЕРИЛІЗАЦІЇ СВИНОК НА ЇХ ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ

Визначаючи конкретні шляхи розвитку агропромислового комплексу на перспективу, уряд України ставить перед працівниками сільського господарства завдання виняткової ваги – досягти значного росту виробництва, надійно забезпечити країну продуктами харчування і сільськогосподарською сировиною [1].

У нашій державі свинарство є другою за значимістю галуззю тваринництва. В загальному виробництві м'яса (в забійній вазі) на частку свинини припадає 45-47%. Попит на свинину пояснюється цінними біологічними особливостями тварин і високою харчовою цінністю отримуваного від них м'яса [2]. Оскільки статеве дозрівання негативно впливає на продуктивність, свинок забивають із меншою вагою, ніж їхній виробничий потенціал. Під час тічки в організмі свинки відбуваються гормональні зміни, які призводять до зменшення споживання корму та збільшення коефіцієнту його конверсії [3]. Для попередження тічки використовують імунокастрацію та різні методи хірургічної стерилізації [4].

Метою досліджень було дати порівняльну оцінку впливу хірургічних способів стерилізації свинок – оваріоектомії та клітородектомії на їх продуктивні якості.

Методика досліджень. Матеріалом для дослідження були клінічно здорові свинки великої білої породи.

Дослідження проводилися в кілька етапів. На підготовчому етапі були відібрані три групи свинок по 10 голів у кожній. Свинок підбирали таким чином, щоб вони були аналогами за віком та живою вагою тіла. Підготовчий період тривав 14 діб. Впродовж цього терміну ми спостерігали за поведінкою тварин, проводили дослідження їх загального стану, а також визначали їх продуктивність.

Переконавшись, що всі піддослідні тварини здорові, показують приблизно однакову продуктивність, по досягненні ними п'ятимісячного віку ми приступили до наступного етапу – власне досліду.

При цьому свинок I групи піддавали стерилізації шляхом оваріоектомії через розріз у ділянці правої здухвини. Свинкам II групи виконували клітородектомію. Свинки III групи (контрольної) вирощувалися не стерилізованими.

Впродовж досліду всі тварини вирощувалися в однакових умовах

утримання і були забезпечені однаковою годівлею.

Проводили дослідження впливу різних методів стерилізації на загальний стан тварин і показники їх фізіологічного стану. Ці дані отримували на основі клінічного огляду ран, спостереження за їх поведінкою та апетитом.

Пульс, дихання і температуру тіла визначали щоденно ранком і ввечері.

В крові піддослідних тварин досліджували кількість еритроцитів, лейкоцитів та вміст гемоглобіну. Вміст гемоглобіну визначали гемометром Салі а кількість еритроцитів і лейкоцитів – підрахунком в камері Горяєва.

Всіх тварин перед початком досліджень зважували, а потім зважування проводили протягом чотирьох місяців щомісячно.

При овaріоектомії та клітородектомії свинок враховувалися витрати, пов'язані з проведенням операцій.

Результати. У результаті проведених досліджень встановлено, що при застосуванні однакової премедикації виконання клітородектомії свинок є технічно більш простим втручанням, ніж овaріоектомія і триває на 17 хв менше.

Доведено, що тварини легше переносять клітородектомію, ніж овaріоектомію, показники їх фізіологічного стану швидше нормалізуються, рани загоюються краще і не виникає післяопераційних ускладнень.

Ранній післяопераційний період у клітородектомованих свинок проходить значно легше і вони швидше повертаються до нормального стану, ніж після перенесеної овaріоектомії. Зразу після хірургічної стерилізації в організмі свинок розвиваються зміни, направлені на компенсацію травми, яка заподіяна оперативним втручанням. Такий стан триває впродовж 5-7 діб і характеризується зростанням в їх крові кількості лейкоцитів, еритроцитів та вмісту гемоглобіну.

Клітородектомія призводить до пригнічення статевої функції у 70% свинок.

Як показали проведені дослідження, овaріоектомія свинок забезпечує кращі можливості для розвитку їх продуктивних якостей, ніж клітородектомія. Завдяки цьому вони мають вищий приріст живої ваги.

Економічний ефект, одержаний внаслідок здійснення лікувальних за-ходів у свинок після овaріоектомії також вищий від клітородектомованих.

Література

1. Кириленко І. Г. Агропромисловий комплекс України: сучасний стан та погляд у майбутнє. *Економіка АПК*. 2011. 4. С. 90.

2. Калашнікова Т.В. Стратегічний аналіз та перспективи розвитку свинарства в Україні. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2021. 2 (1). С. 23-34.

3. Rodrigues L.A., Almeida F.R., Peloso J.V., Ferreira F.N.A. The effects of immunization against gonadotropin-releasing hormone on growth performance, reproductive activity and carcass traits of heavy weight gilts. *Animal.* 2019.13. P.1326-1331.

4. Di Martino G., Scollo A., Garbo A., Lega F. Impact of sexual maturity on the welfare of immunocastrated v.entire heavy female pigs. *The Animal*. 2018. 12 (8). P. 1631-1637.